

במה מדליקין פרק שני שבת

כ"ט.

עין משפט נר מצוה

צ"ה א מיי פ"ב מהל' כלס
הלכה א'
צ"ו ב מיי פ"ב מהל' יו"ט
הלכה ב' מהל' לאוין ה'
טו"ש א"ע מ"י מהל' ספ"ק
ו'
צ"ז ג מיי שם טו"ש ע"ש
ספ"ק ו'
צ"ח ד שם טפ"ו ו' כה"ג'
צ"ח ה מיי שם הלכה י'
סמג טו"ש ע"ש א"ע
ס' מקו ספ"ק ו'.

מוסף רש"י

בר פתחי. נו על מלמד
קס (ד"ר ו'). באיסורא
תקא מהכ"ר. כמוליק מנתור
מוית לוי' (ב"צ ד').

תוס' ישנים

א) רש"י פ"י לקמן משום
דלון דקן לאכל מעשים
ב) יו"ט ולא נהירא דמשום זה
לא היו אסור לעלות כמו
בכר מלת דמור לעלעלו.

מוסף תוספות

א. תמוס' הל"ש מתחיל
תאן דיבור חדש על דברי
הגמ' "לפי שאין מדליקין
בפתילה שאינה מחורכת".
ב. לאחוז בה האור הישב
וכו' [ד] להכתה ע"י קיבא
המדליקין בו א"פ שאינה
מחורכת. מוס' הל"ש.
ג. בפרקין גבי כח על
האור. מוס' הל"ש.
ד. כלומר, אלמא לא ט"ל
דבר יהודה, דכיון ששטח
האור מאתמול, והיו הבני
מיינין ומיינין לאכילת
אכל, והיום הסריחו, הו"ל
כגבול, שנתבלה ביו"ט
דאסר ר' יהודה. מוס'
הל"ש. ה. ח. לחיותא.
ו. כיון דלא חזו
אינא לחיותא או להסקה.
ז. קיבא. י. יו"ט [בחס].
א. מוס' הל"ש. ב. און
בגלל, אלא כמאכל
שכומר. ט. שומר
(עם) [על] האוכל. קיבא.
ד. דאם ה"ל מפרשין מן
האוכל, ה"ל האוכל
מתקלקל. מוס' הל"ש.
א. אסיר. מוס' הל"ש.
ב. מזה אין צריך להביא
דאי דרב סבר לה כו'
יהודה. מוס' הל"ש.
ג. ועבודא דרב בתמרי
היה. רע"ב. במהא לו
שמעיה אלא גרעני תמרי
צריכותא במכסו הדר
מגלו, אבל. רש"י.
ד. דאיכא למימר כיון.
ה. רש"י. טו. לא הוי כנוול,
וכדעבד מניה גמרין
צריכותא במכסו. רש"י.
טו. בטעמא כל דהו. מוס'
הל"ש. דלרוחא דמלתא
אשמעין כלתו תלמודא
ה"ל היכי דלא טעי' בה.
טז. (ד) מחודא
שמעין אידך. רש"י.
יז. קים ל"י לרב יהודה
דלא שאני ביהויה, דלא
תליא מילתא בגלוי וכסו
אלא דמעיקרא טעלים
לאוכל ומוכן לאדם,
ורשתא ספולת שהוא
מבטלה או להסקה.
יט. ולא מסתבר
לפרושי הכי. מוס' הל"ש.
ס. דתמא מוכן ושאינו מוכן
דמוכ' היינו מוכן ושאינו
מוכן ד"ו. הידועש. רש"י.
כ. כמו ר' עקיבא. ר"ש
כלס (פ"ח מש"ה ט').
כא. קרי ל"י מוכן, ועי' מה"ס.

רבא אמר היינו מעמא דר' אליעזר. משמע דרצא לענין טומאה
אית ליה שינויא דרב אלא בר הכזה ולקמן משמע דאית ליה
שינויא דרב המנונא דלמר מקולי מטלמיות שנו כאן דקאמר והדר
ציה ר' עקיבא לגבי ר' יהושע על כן נראה דהכא גרס רצה ולקמן
רצא וי"ל דצמנס נהגו אנשים להדליק

הפתילה ולכנותה כדי שמהא מהוה צמנא
דהא אין הלכה כרבי אליעזר דשומתי
הוא ועוד אמרינן לקמן: הכא צמניה
שזרין להצדקה עסקינן משמע דיכול
להדליק אע"פ שאינה מהוה צמנא:

ולא במסרשוטין שאינן מחורכין.
קשה כיון דמגא דלפילו צמניה
שאינה מחורכת אין מדליקין כ"ש
בסמרטוטין שאינן מחורכין ומיהו
צמוספתא גרס ולא בסמרטוטין אפי'
מחורכין: **אבל** אין מסיקין
בגרעיניהן. תימה לר"י דצפקא
נוטל לקמן דף קמ"ג: אמר למימנא

דרצא כרבי יהודה סבידא ליה פירוש
דאסר נבלה שנתנבלה צמנת והאי'ל
לשמעי' טווי לי בר אווחא ושדי מיעיה
לשונרא ומשני התם כיון דמסמא
דעתיה עליה מאתמול^א אלמא כיון

דדעתו מאתמול לתם לשונרא כסיסריח
למחר שרי אע"ג דכל זמן שלא הסריח
חזי למחר (א) משום דמשיב כאליו הכינו
מצעד יוס לשונרא הי"ל מאתמול
דעתיה עליה להסיר הגרעינין

כשיאכל התמרים למחר^א ואמאי חשיב
ליה טפי נולד ממיעיה דבר אווחא וי"ל
דהתם צר אווחא נחשט מעייט ואין
המעיים לרייסיס לאחוז וכיון דמצעד

יוס דעתיה למיתציה לשונרא אס
יקרימו^א חשיבה הכנה מעלייתא אכל
הכא הגרעינין לרייסיס לאוכל^א וחשיבי
כאוכל עצמו עד שיאכל התמרים לכן^א

חשיב ליה נולד ולא מהני מה שעדמו
עליהם מאתמול: **והא** דרב **לאו**
בפירוש איתמר בו^א. ה"ל פשיטא דרב

אסר נולד כרבי יהודה מכרכי דוחי
(על דף יט: ע') אלא מייטי ראי' דלף
בגרעינין דלחיא דמימר מעיקרא
גרעינין והשתא גרעינין אסר רבי

יהודה ור"ש^א ור"ש^א ור"ש^א דמעיקרא מגלו
והשתא מגלו^א מנלן דאסר וי"ל דאע"ג
דמעטעס זה עושה לרייסיס^א מ"מ מעטעס

זה לפי האמת אין נראה לו לחלק
ציינייה^א: "בין מן המובן בו". פירש
צקונטרס מוכן דרבי אליעזר קופסא
שאני מוכן תלאו צמגוד והגיחו

אחורי הדלת ומוכן דר' יהושע תלאו
צמגוד והגיחו אחורי הדלת^א ושאינו
מוכן וזקו לאשפה ורבי עקיבא מוכן
תלאו צמגוד ושאינו מוכן הגיחו אחורי
הדלת וקשה לר"י דהשתא מוכן ושאינו

מוכן דהאי תנא לא הוי כליד^א ועוד
להס' להוציג צדציהס קופסא לאשפה
דלא פליגי צה ועוד דצפקא כירה
(לקמן דף נט: עס) קרי לרבי עקיבא
מכריע ואמאי והלא לא גילו צדציהס רבי אליעזר ורבי יהושע שיש לחלק צין תלאו צמגוד להניחו אחורי הדלת ונראה לר"י דמוכן
דכולהו היינו תלאו צמגוד ושאינו מוכן היינו להניחו אחורי הדלת^א והאי דקאמר אמאי קרי ליה שלא מן המוכן קרי להניחו
אחורי הדלת שלא מן המוכן הואיל והוא טמא ומשני משום דלגבי קופסא לאו מוכן הוא ולא צני למימר משום דלגבי צמגוד לאו מוכן הוא דלא חשיב
כולי האי תלאו צמגוד מאחורי הדלת דהוא קרי ליה לגביה שלא מן המוכן וכן לר' יהושע קא צני אמאי חשיב לתלאו צמגוד מן המוכן הואיל והוא
טהור ומשני דלגבי אשפה מוכן הוא והא דלא קאמר דלגבי אחורי הדלת מוכן הוא משום דלא גריע כולי האי^א טפי ממגוד דליהוי אינו מוכן^א לגביה:

גזירה
כא. אחורי דלת. מוס' הל"ש. כב. ג' מוס' הל"ש "דהוה קרי ל"י מוכן, ועי' מה"ס.

שחק קב צייט דהוא ליה נולד: לדציהס דר' אליעזר ור' עקיבא
קאמר האי דלוקים להו רב אלא אליבא דר' יהודה דחזו פלוגמיהו
דלא מיתוקמא אלא אליבא דר' יהודה ומיהו איהו לא סבידא ליה אלא
כר' שמעון: **טעמא דרבי אליעזר** בהדלקה משום דאין מדליקין צו

שאין דולקין יפה וצכל צמנות השנה
אסור ולא משום נולד: **חזו מן המלל**
דרך תופרי בגדים למלול מן הצגדים
לכופלן מעט סביב התפירה ואח"כ
תופר וג' על ג' סופו לתפור לעלאי
צצגד עני לכן אחצובה להיות כלי
הלכך לרין להיות צו יומר משיעור
המלל כדי שיהא הטלאי שלש על
שלש: **מיוונט** מנומלמות ובהכי

אחצובה ואע"ג דכשתפור לא הוה
שלש והיינו הך דרב יוסף. ולא משום
דאי הוה טפי לא מיטמא (דכל שכן)
אלא לאפוקי מדתנא קמא: **מסיקין**
בשברים דלגב דמטלטל להו לא ליה
חזו נמי להסקה: **אכלן** צייט אין
מסיקין בגרעינין צייט דהוא להו

נולד: והשתא מגליין. הלכך נולד
הוה: **והא** דרב דאמר לר' יהודה
אין מסיקין בגרעינין לאו צפירוש
איתמר: **אכל תמרי** צחול: **לכויא**
כירה של רעפיס שקורין טיו"ש והיא
חלולה. וספריס שצמוצ צהן לבי מפי

היינו נמי כירה והוא תרגום של צית
שפיתת שמיט קדרות: **קשייתא**
גרעינין: **צר פתחי** צן גדולים:
אכל תמרי ציוס טוב: **פריסייתא**
תמרים טובים ומתצטלים יפה וכל

אוכל שלהם נפרש מעל גרעיניהן ואין
הגרעינין ראוין לעטלל ואפי"ה שרי
מכוונות אמר בר יהודה
קיבלה מיניה: **צארמיתא** דאין
מתצטלות יפה ואין האוכל נפרש מהן

ומשמיי בגרעיניהן וחזו לחדס: **אגב**
אימיהו שיש עוד מאמן עליהן:
מרבצ עליהן ומצטלן צרוצ: **רב**
המנונא אסר מתניין צפמות

משלשה תפוחים על שלשה תפוחים פליגי
לענין טומאה: **מקולי מטלמיות**
מטלמיות הקלות צעיניו דומיא
צריכא דרב אמר אכל תמרי

ושדא קשייתא לכויא. א"ל
ר' חייא בר פחות כנוד
כיר"ש אסור ואסיקנא קיבלה
מיניה דהא כי אתא בר לבבל

אכל תמרי ושדא קשייתא
לחיותא. ואוקימנא בתמי
אחיותא שגריעינין כרי
והואיל וראוין להאיכל
בלל התמרים כאוכל חן

ולפיכך טלטלים, אבל שרי
גרעינין דלא חזי אב
אימיהו אסור כ"י חייא
אליבא דרבי יהודה, קסבר
הלכה כר' יהודה ביו"ט
הואיל וסמח לן כותיה
כיר"ש. ומתקרא להו דר'
יהודה ברב מתנש שפע מינה

הלכתא כותיה, דאמר בר
מתנש צעבי ששורו מן הרקל
לתורו ברב ביו"ט מרוב עליהם
צעבי מוכנים ומסיקין.
ואוקימנא רב המנונא למתני
במטלמיות פחות מג'
אצבות, והא דמייח ראי'
מבטלה פחותה משלשה
על שלשה מקולי מטלמיות
שנו כ"י, דתנן בכלים ב'פ'
כ"י פחות משלשה על
שלשה שותקינו לפקק את
המרחץ ולעבר בו הקדיה
ולקח בו הורחיים בין מוכן
בין שאינו מוכן טמא דברי

ר' אליעזר, ר' יהושע אומר בין מוכן בין שאינו מוכן טהור, ור"ע מן המוכן טמא שלא מן המוכן טהור. ואוקימנא בשורקא לאשפה דברי הכל טהור.